

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی سلامت جامعه و سالمندی

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: پرستاری سلامت خانواده
شماره درس: ۵۸۵۲۳۲۲
نوع درس: نظری
تعداد واحد: ۱/۵
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی پرستاری ترم ۴ (کد ۱ و ۲)
تعداد دانشجویان: کد ۱: ۵۵ و کد ۲: ۵۵
نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۳
دروس پیش نیاز یا همزمان: پرستاری سلامت فرد و جامعه
زمان و مکان برگزاری: کد ۱ (چهارشنبه ۱۶-۱۴ کلاس ۱۱) - کد ۲ (چهارشنبه ۱۶-۱۴ کلاس ۱۰)
مسئول درس: دکتر طیبه کریمی - هیات علمی گروه پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
ساعات راهنمایی: طبق برنامه حضور اتاق شماره ۱۴۵
تلفن تماس: ۳۷۹۲۷۵۰۹
آدرس اینترنتی: tkarimi@nm.mui.ac.ir
مدرسین: دکتر طیبه کریمی - دکتر پروانه خراسانی
لینک کلاس مجازی گروه ۱: <https://meet.mui.ac.ir/rhh2sb4j4g70>
لینک کلاس مجازی گروه ۲: <https://meet.mui.ac.ir/rjdcizdm28ui>

مقدمه :

خانواده مهمترین نهاد اجتماعی است و توجه به سلامت آن مبنای سلامت جامعه می باشد. لذا در درس پرستاری سلامت خانواده مفاهیم مربوطه، انواع و ساختار خانواده، خانواده از دیدگاه اسلام، مشاوره قبل از ازدواج، مراحل تکاملی خانواده و وظایف خانواده در هریک از این مراحل، ساختار نقش، ارتباط و عملکرد خانواده، فرایند پرستاری در خانواده و اصول بازدید منزل، بحران در خانواده و روش های تطابقی با آن، سوء رفتار در خانواده خانواده های آسیب پذیر ارائه می شود.

هدف کلی :

آشنایی یادگیرندگان با مفاهیم مرتبط با خانواده جهت بررسی و شناخت خانواده و حل مشکلات خانواده براساس فرآیند پرستاری در خانواده.

اهداف رفتاری :

در پایان درس از فراگیران انتظار می رود قادر باشند :

۱. نظر اسلام نسبت به ازدواج و تشکیل آن را شرح دهند.
۲. تعریف خانواده و انواع وظایف آن را توضیح دهند.
۳. نقش و اهمیت خانواده ، یادگیری نقش، مراحل پذیرش نقش را توضیح دهند.
۴. رویکردهای پرستاری خانواده و تئوری های پرستاری خانواده را شرح دهد.
۵. در ارتباط با مفهوم چرخه تکاملی خانواده، پیش فرض های تئوری تکاملی و وظایف تکاملی خانواده در هر مرحله بحث نمایند.
۶. اصول و مراحل و نکات مهم بازدید منزل برای پرستار سلامت جامعه را بیان نماید.
۷. مفهوم و مراحل فرایند پرستاری بویژه در مراحل بررسی نیازها، تشخیص پرستاری و طراحی مداخله برای پیشگیری و کاهش مشکلات خانواده و گروه های سنی مختلف را بیان نماید.
۸. ویژگی ها، انواع و مراحل بحران در خانواده و نقش پرستار سلامت جامعه در ارزیابی و مداخله در بحران خانواده را تشریح کنند.
۹. انواع و علل سوء رفتار در خانواده بر علیه کودکان، زنان و سالمندان و مردان و سطوح پیشگیری از خشونت را شرح دهند.
۱۰. نیازها و مشکلات خانواده های آسیب پذیر (به تفکیک برای خانواده های درگیر فقر، مهاجرت، بیماری، معلولیت، اعتیاد و طلاق) را فهرست نمایند.
۱۱. مشکلات خانواده های آسیب پذیر، علل و عوامل مرتبط، اثرات و پیامدهای فقر، مهاجرت، بیماری، معلولیت، اعتیاد و طلاق را فهرست نمایند.
۱۲. نقش پرستار سلامت جامعه در بررسی و شناخت، طراحی مداخلات در سطوح مختلف پیشگیری را بیان نمایند.
۱۳. علاقه مندی خود به مباحث سلامت خانواده و پرستاری سلامت خانواده را با شرکت در بحث های کلاسی و ارایه به موقع تکالیف نشان دهند.

روش تدریس و وسایل مورد نیاز :

سخنرانی، کاوشگری ، بحث گروهی، پرسش و پاسخ .

وظایف دانشجو :

- حضور فعال و به موقع در کلاس درس (طبق مقررات آموزشی)
- در جلسات مجازی، ملاک حضور هریک از دانشجویان فعالیت دانشجو در سامانه نوید، ارسال فعال نمودن تیک تایید مطالعه ، ارایه تکالیف و گفتگوها در مهلت مقرر (به تناسب جلسات مربوطه طبق درخواست هر یک از اساتید) می باشد.
- مطالعات خارج از کلاس (کتاب، مجلات و مقالات مرتبط) جهت کسب اطلاعات زمینه ای و پایه با ارایه شواهد و منابع هنگام ارایه تکالیف و شرکت در گفتگوها.
- ارایه به موقع تکالیف و شرکت فعال در بحث و گفتگوی مجازی در سامانه نوید.

نحوه اداره درس و تدریس:

حضور و تکالیف و گفت و گو به صورت افلاین.

تکالیف و انتظارات از فراگیران:

- شرکت و حضور فعال در جلسات حضوری و سامانه نوید
- رایحه تکالیف در سامانه نوید
- مشارکت در رایحه کنفرانس کلاسی در زمان مقرر

شیوه ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
۱	حضور فعال در کلاس ، مشارکت در پرسش و پاسخ	۲
۳	مشارکت در رایحه تکلیف گروهی	۳
۴	آزمون پایان ترم	۱۵
۵	جمع نمره	۲۰

سیاست ها و قوانین درس:

- ✓ در صورت غیبت یا تأخیر در کلاس درس ، طبق مقررات آموزشی عمل خواهد شد.
- ✓ تایید مطالعه محتوای مجازی و تعاملات دانشجویان در سامانه نوید (در پاسخ اساتید مربوطه از طریق ارسال تکلیف، شرکت در گفتگو یا ارسال پیام) در ارتباط با هر کدام از جلسات به منزله حضور دانشجو تلقی می شود.
- ✓ **به تکالیف ارائه شده توسط دانشجویان فقط تا مهلت تعیین شده در سامانه نوید، نمره تعلق خواهد گرفت.**
- ✓ رعایت کلیه شئون اخلاقی ، آموزشی ضروری است.

قوانین و مقررات کلاس(در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.

بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.

الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

منابع اصلی :

- ۱- پرستاری سلامت فرد و خانواده. علی منصوری با همکاری حسین شهدادی و عزیزشهرکی واحد، نشر جامعه نگر، ۱۳۹۵.
- ۲ - پرستاری بهداشت خانواده. میمنت حسینی و همکاران ، تهران نشر بشری، ۱۳۹۳.
- ۳- پرستاری سلامت جامعه . اسحق ایلدرآبادی، تهران، جامعه نگر: سالمی ۱۳۹۸
- ۴- پرستاری سلامت فرد و خانواده. سیده وحیده حسینی،، سید مطهره حسینی، تهران، نشر جامعه نگر، ۱۳۹۴.
- ۵- پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳. سیده وحیده حسینی ، نسرین جعفری و رجوشانی، تهران. نشر جامعه نگر، ۱۳۹۳.
- ۶- Stanhope M, Lancaster J. Text book of Community Health Nursing. ST Louis. The CV.Mosbey Co.
- ۷- Nies Mary A, Melanie McEwen. Community / public health nursing. 7th edition. 2019
- ۸- Stamler Lynnette, yiu Lucia, Dosani Aliyah, et al. Community health nursing. 5th edition. 2020

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

- ۹- آمار و مطالب علمی و آموزشی سایت سازمان بهداشت جهانی www.who.int
- ۱۰- مقالات معتبر علمی-پژوهشی Magiran.com و کتابخانه دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
- ۱۱- فرم ها و دستورالعمل‌های آموزشی مراکز جامع سلامت برای مراقبین سلامت و کادر سلامت از سایت های معتبر دانشگاه های علوم پزشکی وزارت بهداشت و سایر سایت‌های معتبر پرستاری
: www.nursingnet.org ; www.nurse.com ; و www.nursig.com و ....
- 12- Neal-Boylan, Leslie. Clinical Case Studies for the Family Nurse Practitioner [1 ed.] Wiley-Blackwell, 2010.
- 13- Kaakinen JR, Coehlo DP, Steele R, Tabacco A , Shirley May Harmon Hanson Family Health Care Nursing: Theory, Practice, and Research, [4 ed.] F.A. Davis Company, 2014. (درج شده در منابع سامانه نوید)
- 14- Allender Judith Ann, Rector Cherie, Warner Kristine D. Community and public health nursing. 8th edition. 2014 (درج شده در منابع سامانه نوید)

*شناسنامه کامل درس در سایت دانشکده www.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴ رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری فراگیران: دانشجویان کارشناسی پرستاری ترم ۴

زمان و مکان برگزاری: کد ۱ (چهارشنبه ۱۶-۱۴ کلاس ۱۱)

اساتید درس: دکتر طیبه کریمی - دکتر پروانه خراسانی

ردیف	تاریخ/ ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۳/۱۱/۱۷	معرفی طرح درس و نحوه ارزشیابی ازدواج و حقوق خانواده در اسلام	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۲	۱۴۰۳/۱۱/۲۴	انواع خانواده و وظایف و کارکردهای خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۳	۱۴۰۳/۱۲/۱	ساختار خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۴	۱۴۰۳/۱۲/۸	اصول بهداشت فردی و سلامت خانواده در مراحل شیرخوارگی و کودک قبل از مدرسه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر پروانه خراسانی
۵	۱۴۰۳/۱۲/۱۵	اصول بهداشت فردی و سلامت خانواده در مراحل بلوغ، میانسالی و سالمندی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر پروانه خراسانی
۶	۱۴۰۳/۱۲/۲۲	پرستاران بهداشت جامعه و خانواده های آسیب پذیر (فقیر، مهاجر، معلول)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر پروانه خراسانی
۷	۱۴۰۴/۱/۲۰	اعتیاد و طلاق - نقش پرستاران سلامت جامعه در مواجهه با پدیده اعتیاد و طلاق	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر پروانه خراسانی
۸	۱۴۰۴/۱/۲۷	مراحل تکامل خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر طیبه کریمی
۹	۱۴۰۴/۲/۳	بحران در خانواده و روش های تطابق با آن	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۱۰	۱۴۰۴/۲/۱۰	فرآیند پرستاری در خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۱۱	۱۴۰۴/۲/۱۷	اصول بازدید منزل	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۱۲	۱۴۰۴/۲/۲۴	سوء رفتار در خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐	دکتر طیبه کریمی

	☒ گفتگو	☐ آفلاین			
دکتر طیبه کریمی	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پرسش و پاسخ بررسی تکالیف کلاسی	۱۴۰۴/۲/۳۱	۱۳

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴ رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری فراگیران: دانشجویان کارشناسی پرستاری ترم ۴

زمان و مکان برگزاری: کد ۲ (چهارشنبه ۱۶-۱۴ کلاس ۱۰)

اساتید درس: دکتر طیبه کریمی - دکتر پروانه خراسانی

ردیف	تاریخ/ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۳/۱۱/۱۷	معرفی طرح درس و نحوه ارزشیابی ازدواج و حقوق خانواده در اسلام	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۲	۱۴۰۳/۱۱/۲۴	انواع خانواده و وظایف و کارکردهای خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۳	۱۴۰۳/۱۲/۱	ساختار خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۴	۱۴۰۳/۱۲/۸	مراحل تکامل خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر طیبه کریمی
۵	۱۴۰۳/۱۲/۱۵	بحران در خانواده و روش های تطابق با آن	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر طیبه کریمی
۶	۱۴۰۳/۱۲/۲۲	فرآیند پرستاری در خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر طیبه کریمی
۷	۱۴۰۴/۱/۲۰	اصول بازدید منزل	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر طیبه کریمی
۸	۱۴۰۴/۱/۲۷	اصول بهداشت فردی و سلامت خانواده در مراحل شیرخوارگی و کودک قبل از مدرسه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☒ آزمون ☐ گفتگو ☐	دکتر پروانه خراسانی
۹	۱۴۰۴/۲/۳	اصول بهداشت فردی و سلامت خانواده در مراحل بلوغ، میانسالی و سالمندی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر پروانه خراسانی
۱۰	۱۴۰۴/۲/۱۰	پرستاران بهداشت جامعه و خانواده های آسیب پذیر (فقیر، مهاجر، معلول)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر پروانه خراسانی
۱۱	۱۴۰۴/۲/۱۷	اعتیاد و طلاق - نقش پرستاران سلامت جامعه در مواجهه با پدیده اعتیاد و طلاق	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو ☒	دکتر پروانه خراسانی
۱۲	۱۴۰۴/۲/۲۴	سوء رفتار در خانواده	حضوری ☒ آنلاین ☐	تکلیف ☐ آزمون ☐	دکتر طیبه کریمی

	☒ گفتگو	☐ آفلاین			
دکتر طیبه کریمی	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پرسش و پاسخ بررسی تکالیف کلاسی	۱۴۰۴/۲/۳۱	۱۳